Rijksbreed overzicht aanpak van discriminatie

Oktober 2026

BZK

Coördinatie, personeelsbeleid, inkoop, het stelsel en melden van discriminatie, AI en geautomatiseerde risicoselectie, slavernijverleden en Koninkrijksrelaties.

Traject	**Toelichting**	**Type**	**Looptijd**	**Relevant kamerstuknr.**
Tegengaan discriminatie door de overheid				
Uitbreiging Awgb met overheidshandelen	Met deze wetswijziging kunnen burgers straks met meldingen over vermeend discriminatoir handelen door de overheid ook terecht bij het College voor de Rechten van de Mens en de antidiscriminatievoorzieningen.	Wetgeving	2025-2030	28481, nr. 25
Discriminatietoets publieke dienstverlening en beleidsprocessen	Met deze toets kunnen overheidsorganisaties risico's op discriminatie identificeren in hun organisatie. Er zijn nog t/m 2030 middelen gereserveerd om organisaties te ondersteunen bij het toepassen van de Discriminatietoets.	Beleid	2026 - 2030	30950, nr. 546
Interdepartementale beleids- en effectrapportage discriminatie op werkvloer	Ontwikkelen van het model van de interdepartementale beleids- en effectrapportage ten aanzien van de aanpak van racisme op de werkvloer. Tweejaarlijkse rapportage op basis van het model.	Beleid	N.v.t.	30950, nr. 568
De-escalatieladder leidinggevende Rijksoverheid	Ontwikkeling en implementatie van een handreiking met (de-)escalatieladder voor leidinggevenden om op een goede manier om te gaan met grensoverschrijdend gedrag en de sociale veiligheid op de werkvloer te verhogen.	Beleid	N.v.t.	30950, nr. 424 30950. nr. 451
Verplichting bespreking racisme bij p-gesprekken	Rijksbrede verplichting dat bij p-gesprekken op departementen wordt gesproken over discriminatie en racisme.	Beleid	Doorlopend	30950, nr. 424 30950, nr. 451

E-learning sociale veiligheid en discriminatie	Ontwikkeling en implementatie rijksbrede E-learning over discriminatie en sociale veiligheid op de werkvloer.	Beleid	Doorlopend	30950, nr. 424.
Aanpassing functieprofielen Leidinggevenden	De verantwoordelijkheid om actief zorg te dragen voor een sociaal veilige werkomgeving zonder discriminatie en racisme expliciet opnemen in de functieprofielen van leidinggevenden.7	Beleid	N.v.t.	30950, nr. 415
Wettelijke grondslag voor geautomatiseerde risicoselectie	Verkenning noodzaak en/of wenselijkheid (sectorale) wettelijke grondslag voor geautomatiseerde risicoselectie.	Wetgeving	2026-2027	26643, nr. 1520
Bindend mensenrechtenimpact assessment	Verkenning bindend mensenrechtenimpact assessment voor bepaalde typen algoritmen.	Beleid	2026	30950, nr. 434
Adviestraject IBDS-Adviesfunctie Verantwoord Datagebruik	Oplossingsrichtingen voor overheidsbrede knelpunten bij gebruik van data voor biastoetsing van algoritmen.	Beleid	2026-2027	26643, nr. 1520
Kennisopbouw- en deling risicoprofilering	Waaronder kennissessies toetsingskader risicoprofilering met het College voor de Rechten van de Mens.	Beleid	2026-2027	26643, nr. 1520
Instrumenten voor bias- en discriminatietoetsing	1) Onderzoek ontwikkeling van een overheidsbrede faciliteit voor biastoetsing van risicoselectie-instrumenten (opschalen CPB-Selectiviteitsscan) en (2) pilots met de Nederlandse Technische Afspraak (NTA) over toetsingsmethoden voor profileringsalgoritmen ter naleving van het discriminatieverbod.	Beleid	2026-2027	26643, nr. 1520
Algoritmekader	Doorontwikkeling van het Algoritmekader naar een auditeerbaar kader dat door interne auditors kan worden gebruikt	Beleid	2026-nnb	26 643, nr. 1394
Rijksinkoopstrategie	Diversiteit en inclusie wordt opgenomen in de rijksinkoopstrategie. Diversiteit en inclusie is een van de prioritaire thema's in de overheidsbrede Agenda Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2026-2030 (kamerbrief). In de nieuwe Rijksinkoopvisie van BZK die momenteel ter besluitvorming voorligt, is opgenomen dat de Rijksoverheid diversiteit en inclusie wil versterken om zo bij te dragen aan de maatschappelijke opgaves. In de doorvertaling naar het beleid van de Rijksinkoop wordt dit nader vormgegeven.	Beleid	2026-nnb	30950, nr. 355 (bijlage 1119899) 36800 VII, nr. 11 26485, nr. 464

Handreiking D&I in inkoop	Handreiking van PIANOo over het belang en de mogelijkheden om anti-discriminatie, diversiteit en inclusie op te nemen in aanbestedingen.	Beleid	2026	N.v.t.
Stelsel en melden van discriminatie				
Publicatie discriminatiecijfers	Jaarlijks worden de discriminatiecijfers van alle officiële meldinstanties voor discriminatie verzameld en van een analyse voorzien. Vanaf 2027 komt er naast een reeds ontwikkeld online dashboard ook een publieke website met meldcijfers.	Beleid	Jaarlijks	30950, nr. 516
Wet bijstand bij discriminatie	De versterking van het ADV stelsel houdt in dat wordt toegewerkt naar één landelijke organisatie van ADV's, met regionale samenwerking en lokale loketten (naar voorbeeld van het Juridisch Loket). Hiervoor zal een overheidsstichting worden opgericht. Het takenpakket wordt aangevuld met preventie van discriminatie. De financiering zal rechtstreeks vanuit het Rijk gaan plaatsvinden.	Wetgeving	2023-2028	30 950, nr. 513
Publiekscampagne meldingstoegankelijkheid	De publiekscommunicatie zal gericht zijn op het vergroten van kennis van burgers over discriminatie en Discriminatie.nl/de ADV's, het vergroten van het vertrouwen in het nut van melden, en het inspelen op persoonlijke behoeften bij ervaren discriminatie.	Beleid	Voorjaar 2027	N.v.t.
Wijziging discriminatiegronden Awgb	Wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling (samen met JenV) in verband met de vervanging van de term "hetero- of homoseksuele gerichtheid" door "seksuele gerichtheid."	Wetgeving	2026	36 510, nr. 2
Richtlijn 2024/1499	Implementatie van richtlijn 2024/1499 over verplichte gelijkebehandelingsorganen door middel van de uitbreiding van de bevoegdheden van het College voor de rechten van de mens en de gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen naar het terrein van wettelijke regelingen inzake sociale zekerheid voor mannen en vrouwen.	Wetgeving	2026-nnb	N.v.t.
Coördinatie rijksbreed antidiscriminatiebeleid				
Opvolging eindrapport van de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme	De staatscommissie had als opdracht wetenschappelijk onderzoek te doen en op basis daarvan advies te geven over beleid, wet- en regelgeving om discriminatie en racisme tegen te gaan. In de kabinetsreactie wordt er ingegaan op de aanbevelingen uit het rapport.	Beleid	Voor zomer 2027	30950, nr. E

Wettelijke verankering van de NCDR	De rol van de Nationaal Coördinator Discriminatie en Racisme wordt versterkt door zijn werk wettelijk te verankeren.	Wetgeving	Nnb	N.v.t.
Opstellen Rijksbrede aanpak van discriminatie	Naar aanleiding van de motie-van Baarle wordt er een overkoepelende Rijksbrede aanpak tegen discriminatie en racisme opgesteld onder coördinatie van BZK, met inbreng van de verschillende betrokken ministeries.	Beleid	2027	36848, nr. 76
Bestuurlijke overleggen met moslimgemeenschappen	Tijdens de Catshuissessie in 2025 is toegezegd om interdepartementaal in overleg te gaan met bewindspersonen (en topambtenaren) en de moslimgemeenschappen over de aanpak van moslimdiscriminatie. Het overleg met bewindspersonen en de voorbereiding daarvan staat onder coördinatie van BZK.	Beleid	2026-2028	30950, nr. 505
Slavernijverleden	Er wordt momenteel onderzocht en bekeken hoe er verder opvolging gegeven kan worden aan het herstel slavernijverleden.			36284, nr. 44; 2026Z21945
Subsidieregelingen ten behoeve van maatschappelijke initiatieven trans-Atlantisch slavernijverleden	Stichtingen kunnen subsidie aanvragen voor projecten die bijdragen aan erkenning, herstel en bewustwording. Er zijn regelingen voor Europees Nederland als het Caribisch deel van het Koninkrijk	Regelgeving	2025-2028	36284, nr. 42
Onderzoek vlaggenprotocol	BZK werkt aan het opvolgen van de motie van het lid Bamenga c.s. over Keti Koti opnemen in de vlaginstructie voor rijksgebouwen	Beleid	2026-2027	30950, nr. 549
Koninkrijksrelaties				
Comply or explain	BZK is verantwoordelijk voor de inrichting van het principe comply or explain en coördineert de toepassing ervan. Het principe wordt geëvalueerd en doorontwikkeld om te waarborgen dat inwoners van Caribisch Nederland kunnen rekenen op een gelijk of gelijkwaardig niveau van wetgeving, rechten en voorzieningen als inwoners van Europees Nederland.	Beleid	Doorlopend Looptijd evaluatie tot 2027	36600, IV, nr. 70
Wet bescherming tegen discriminatie BES	Deze wet geeft inwoners van Caribisch Nederland toegang tot bescherming tegen discriminatie op hetzelfde niveau als in Europees Nederland, onder meer via een verzoek bij het College voor de Rechten van de Mens en toegang tot een antidiscriminatievoorziening. De biedt	Wetgeving	Doorlopend sinds januari 2026	N.v.t.

	de inwoners van de eilanden onder meer toegang tot rechtshulp via de Legal Desk en het Lokèt Hurídiko.			

OCW

Onderwijs, media- en cultuursector en emancipatiebeleid

Traject	**Toelichting**	**Type**	**Looptijd**	**Relevant kamerstuknr.**
Wettelijke burgerschapsopdracht				
Scholing 'voeren van schurende gesprekken'	Door deze aanpak ontwikkelen docenten niet alleen vaardigheden om gesprekken over inclusie en discriminatie professioneel te begeleiden, maar leren leerlingen ook respectvol omgaan met verschillen, stereotypering herkennen en open in gesprek gaan over maatschappelijke thema's.	Beleid	2026-2027	Nnb
Wetsvoorstel Uitwerking burgerschapsopdracht WEB	Het doel hiervan is versterking van de burgerschapsopdracht (in het mbo en vavo) en het burgerschapsonderwijs (in het mbo). De burgerschapsopdracht betreft een zorgplicht tot het bevorderen van een instellingscultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en het stimuleren dat studenten oefenen met zich daartoe verhouden en daarmee in lijn te handelen.	Wetgeving	Beoogde inwerkingtreding 1 augustus 2027 en daarna doorlopend.	Nnb
Wijziging Examen-en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB	Er worden nieuwe kwalificatie-eisen voor burgerschap vastgesteld (vernieuwd curriculum) en daaraan gekoppeld wordt een instellingsexamen ingevoerd (vergelijkbaar met een schoolexamen).	Regelgeving	Beoogde inwerkingtreding 1 augustus 2027 en daarna doorlopend.	Nnb
Onderwijssector				

Veiligheidsplicht funderend onderwijs	Scholen moeten veiligheidsbeleid voeren, een coördinator hebben om pesten tegen te gaan, jaarlijks de veiligheidsbeleving van leerlingen onderzoeken en een contactpersoon hebben waar leerlingen terecht kunnen als ze worden gepest.	Wetgeving	Doorlopend	Staatsblad 2015, 238
Landelijke veiligheidsmonitor funderend onderwijs	In het Wetsvoorstel borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs wordt een grondslag en taak gecreëerd om tweejaarlijks de veiligheid van leerlingen en personeel op scholen te monitoren.	Wetgeving en beleid	Vanaf 2027/28 doorlopend	36903, nr. 2 en 3
Inspiratiepakket onderwijsprofessionals	Uitvoering onderzoek met als belangrijkste doel een inspiratiepakket voor onderwijsprofessionals uit het funderend onderwijs en mbo over het ontwikkelen, uitvoeren en verankeren van een aanpak tegen discriminatie in het schoolbeleid.	Beleid	Voorjaar 2027	Nnb
Integrale aanpak sociale veiligheid in het hoger onderwijs en de wetenschap	Met deze aanpak wordt beoogd een veilige leer- en werkomgeving te creëren voor alle studenten en medewerkers in het hoger onderwijs en de wetenschap.	Beleid	2023-2028	29240, nr. 131
Toegankelijk en passend onderwijs voor studenten met een ondersteuningsbehoefte	In het vervolgonderwijs wordt op diverse manieren gewerkt aan toegankelijk onderwijs voor studenten die een ondersteuningsbehoefte (zoals een functiebeperking) hebben. Onderdeel hiervan is de instellingssubsidie die OCW geeft aan het Expertisecentrum Inclusief Onderwijs (ECIO). ECIO ondersteunt onderwijsinstellingen bij de uitvoering van het VN-Verdrag Handicap.	Beleid	Doorlopend	31288, nr. 1259, 31524, nr. 692
Maatregel bijstellen schooladvies en handreiking schooladvisering	Het tegengaan van onderadvisering bij het schooladvies	Beleid	Doorlopend	Nnb
Monitoring school- en toetsadviezen	DUO monitort jaarlijks de school- en toetsadviezen, waarbij gekeken wordt naar verschillen tussen diverse bevolkingsgroepen.	Beleid	Jaarlijks	Nnb
Vervolgonderzoek onderadvisering	Vervolgonderzoek om beter te welke leerlingen worden getroffen door onderadvisering, welke kenmerken van leerlingen daar bepalend in zijn en hoe dat gebeurt.	Beleid	2027	31293, nr. 798
Zelftest vooroordelen in de klas	In opdracht van OCW wordt een zelftest ontwikkeld voor leraren om zich bewust te worden van vooroordelen in de klas.	Beleid	2027	Nnb

Transitie inclusief onderwijs	De staatssecretaris van OCW heeft aangekondigd samen met de minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport en de onderwijssector een transitieplan inclusief onderwijs op te stellen.	Beleid	IJkmoment in 2029, 2032 en 2035	31497, nr. 513
Stagepact MBO 2023-2027	In het Stagepact hebben 16 partners gezamenlijk afspraken gemaakt over stages, waaronder het uitbannen van stagediscriminatie.	Beleid	2023-2027	31524, nr. 690
Manifest tegen stagediscriminatie in het hoger onderwijs	OCW en SZW werken samen met de onderwijskoepels, werkgeversorganisaties en studentenbonden via het Werkprogramma Stagediscriminatie in een landelijke werkgroep om stagediscriminatie in het hbo/wo tegen te gaan. Deze samenwerking ligt ten grondslag aan het manifest tegen stagediscriminatie in het hoger onderwijs dat in 2022 is ondertekend door deze partijen.	Beleid	2022-2026/27	31524, nr. 605
Antisemitisme				
Handreiking vertrouwenspersonen hbo en wo	Verbetering van de (sociale) veiligheid van Joodse studenten en medewerkers van hoger onderwijsinstellingen. De handreiking is bedoeld voor vertrouwenspersonen voor het herkennen van en omgaan met antisemitische incidenten.	Beleid	2024-2030	30950, nr. 429
Organisatie miniconferentie Taskforce antisemitismebestrijding	Samen met de NCAB wordt een miniconferentie georganiseerd voor de hoger onderwijsinstellingen om hun ervaringen met de implementatie van de aanbevelingen van de Taskforce antisemitismebestrijding te bespreken.	Beleid	2027	30950, nr. 515
Financiering initiatieven mbt verbetering sociale veiligheid Joodse studenten en medewerkers	OCW stelt, in lijn met de aanbevelingen van de Taskforce antisemitismebestrijding, eenmalig € 350.000 beschikbaar aan Joodse organisaties om hen te helpen bij het verbeteren van de sociale veiligheid van Joodse studenten en medewerkers van hoger onderwijsinstellingen.	Beleid	2026-2028	30950, nr. 515
Toegankelijke en inclusieve media- en cultuursector				
Code Diversiteit & Inclusie	OCW vraagt organisaties die subsidie van de Rijksoverheid ontvangen om de Code Diversiteit & Inclusie te onderschrijven, waarbij ze gevraagd worden hoe ze werken volgens de Code. Er is	Beleid	Doorlopend	36410-VIII, nr. 106

	geen harde norm voor het naleven van de Code en organisaties mogen zelf bepalen hoe zij deze toepassen. Met deze organisaties bespreekt OCW jaarlijks wat zij hebben gedaan op het gebied van toegankelijkheid, diversiteit en inclusie.			
Kennispunt toegankelijke cultuur (onderdeel werkagenda VN-Verdrag Handicap)	OCW werkt aan de verdere ontwikkeling en implementatie van het Kennispunt Toegankelijke Cultuur. Dit moet cultuurinstellingen handvatten bieden bij het toegankelijker en inclusiever maken van hun organisatie.	Beleid	2026-2030	24170, nr. 362
Financiële regeling toegankelijkheid en inclusie (onderdeel werkagenda VN-Verdrag Handicap)	Een financiële regeling die het mogelijk maakt om toegankelijkheid en inclusie binnen de cultuur- en mediasector te vergroten.	Beleid	2026-2030	24170, nr. 362
Aanscherpen regels mediapartijen (onderdeel werkagenda VN-Verdrag Handicap)	Aanscherpen, waar nodig, van bestaande regels voor mediapartijen, zoals voor audiodescriptie	Beleid	2026-2030	24170, nr. 362
Representatie (onderdeel werkagenda VN-Verdrag Handicap)	Er wordt bekeken hoe de inzet op representatie kan worden gestimuleerd	Beleid	2026-2030	24170, nr. 362
Coördinatie emancipatiebeleid				
Emancipatienota 2027-2023	Een groot deel van de wetgeving en het beleid voor emancipatie is afkomstig van verschillende departementen. Zij zijn verantwoordelijk voor specifiek emancipatiebeleid op hun werkterrein en wegen bij de ontwikkeling van nieuw beleid of wetgeving de effecten hiervan op gendergelijkheid mee. Hierbij wordt, daar waar relevant, de gendertoets gebruikt. OCW haalt vanuit haar coördinerende rol jaarlijks de stand van zaken op qua emancipatie en de uitvoering van de gendertoetsen.	Combinatie	Doorlopend	30420, nr. 453

Subsidieregeling voor de oprichting van de mannenalliantie	Onderdeel van de inzet op het actief bestrijden van seksisme, stereotypen en schadelijke opvattingen die kunnen leiden tot gendergerelateerd geweld tegen vrouwen en die (fysiek en mentaal) geweld normaliseren of rechtvaardigen.	Regelgeving	2027-2031	30420, nr. 453
Verkenning aanpak op manosfeer	Onderdeel van de inzet op het actief bestrijden van seksisme, stereotypen en schadelijke opvattingen die kunnen leiden tot gendergerelateerd geweld tegen vrouwen en die (fysiek en mentaal) geweld normaliseren of rechtvaardigen.	Beleid	Oplevering Q2 2027	30420, nr. 453
Versterkte aanpak lhbtiq+ veiligheid	Richt zich op het verbeteren van de veiligheid in verschillende leefdomeinen, zoals de publieke ruimte, de privésfeer, online, binnen (overheids)instanties en op scholen.	Beleid	2026-2029	30420, nr. 453
Programma regenboogsteden	Voortzetting en intensivering van programma regenboogsteden.	Beleid	2027-2030	30420, nr. 453
Financiering en ondersteuning maatschappelijke allianties	Het financieren en ondersteunen van maatschappelijke allianties op het gebied van gender- en lhbtiq+ gelijkheid.	Beleid	2027-2032	30420, nr. 453
Monitoring	De publicatie van de Emancipatiemonitor en Lhbtiqa+-monitor.	Beleid	Q4 2027	30420, nr. 453
Koloniaal- en slavernijverleden	Beleidsintensiveringen op het gebied van het koloniaal- en slavernijverleden in het kader van het proces na de komma in relatie tot onderwijs, onderzoek, erfgoed en cultuur.	Beleid	2029	36284, nr. 44
Moslimdiscriminatie	OCW zet in op het vaker betrekken van de Islamitisch-Nederlandse gemeenschap bij relevante beleidsdossiers. Het ministerie zal hen vaker als gesprekspartner uitnodigen om te horen wat er leeft binnen de gemeenschap en om ervoor te zorgen dat alle Islamitisch-Nederlandse jongeren zich veilig, gezien en gehoord voelen op de onderwijsinstellingen en zich gerepresenteerd zien in de media en cultuur	Beleid	Doorlopend	30950, nr. 505

JenV

antisemitisme, strafrechtelijke aanpak van discriminatie, Politie en OM

Traject	Toelichting	Type	Looptijd	Relevant kamerstuknr.
Antisemitisme				
Coördinerend ministerie uitvoering Strategie Bestrijding Antisemitisme (SBA)	De bestrijding van antisemitisme komt samen in de SBA. Jaarlijks coördineert JenV een brief met de stand van zaken over de SBA. Kamer heeft uitgesproken jaarlijks rond 25 april een debat over antisemitisme te willen hebben waar brief besproken wordt	Combinatie	2024-2030	30950, nr. 515
Mid-term evaluatie SBA	Organisatie proces mid-term evaluatie SBA en herijking	Beleid	2027	N.v.t.
Veiligheidsfonds Joodse Instellingen en Evenementen	Regeling voor Joodse instellingen en evenementen waarvoor structureel €1,3 mio per jaar beschikbaar is. In 2026 eenmalig opgehoogd tot €2 mio.	Beleid	Jaarlijks	Staatscourant 2026, 22567
Wettelijke verankering NCAB	De rol van de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding wordt versterkt door zijn werk wettelijk te verankeren.	Wetgeving	Nnb	
Aanpak LHBTI+ veiligheid	In samenwerking met OCW wordt uitvoering gegeven aan de versterkte aanpak van LHBTI+ veiligheid	Beleid	2025-2029	30420, nr. 437
Moslimdiscriminatie	Momenteel wordt verkend of versterking van de aanpak van moslimdiscriminatie vanuit strafrechtelijke mogelijkheden nodig is en welke aanvullende maatregelen of verbeteringen daarvoor nodig zijn. Hierbij worden onder meer gesprekken worden gevoerd met vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap en andere relevante partijen.	Beleid	2026	2026Z13881
Strafrechtelijke wetgeving				
Strafbaarstelling conversiehandelingen	Het initiatiefwetsvoorstel is op 16 juni 2026 door de Eerst Kamer aangenomen; inwerkingtredingsbesluit volgt.	Wetgeving	Vanaf 2027	N.v.t.
Strafverzwaring bij discriminatoir oogmerk	Het initiatiefwetsvoorstel waarmee het nieuwe artikel 44bis Sr is geïntroduceerd is op 1 juli 2025 in werking getreden.	Wetgeving	Vanaf 1 juli 2025	Dossier 35709
Wijziging van discriminatiegrond in Sr	Explicitering in het Wetboek van Strafrecht van de discriminatiegronden genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken	Wetgeving	2026	36 510, nr. 2
Politie en OM	De aanwezigheid van een discriminatieaspect bij strafbare feiten vormt een zwaarwegende indicatie voor een strafrechtelijke reactie.	Beleid	Doorlopend	
Expertise Centrum Aanpak Discriminatie – Politie	Het ECAD-P is in menskracht uitgebreid en financieel bestendigd. Hierbij zijn vijf thematische discriminatie rechercheurs werkzaam op	Beleid	Doorlopend	29628, nr. 1345, bijlage 3

	de volgende discriminatiegronden: ras/afkomst, LHBTIQ+, antisemitisme, moslimdiscriminatie en op het thema online discriminatie. Naast advies bij zaken met een discriminatoir aspect hebben discriminatierechercheurs een aanjaagfunctie om de aanpak van discriminatie in brede zin - en dus ook binnen de Politieacademie - verder te professionaliseren.			
Landelijke Expertise Centrum Discriminatie	Het Landelijk Expertise Centrum Discriminatie (LECD) verzorgt ondersteuning en kennisverspreiding onder de parketten in het land.	Beleid	Doorlopend	N.v.t.

VWS

Discriminatie en gelijke kansen gezondheidszorg, holocausteducatie, discriminatie in de sport, gezondheidseffecten slavernijverleden

Traject	**Toelichting**	**Type**	**Looptijd**	**Relevant kamerstuknummer**
Discriminatie en gelijke kansen in de gezondheidszorg	Tegengaan van discriminatie en racisme in zorg en welzijn als onderdeel van passende zorg. Continueren van aandacht voor discriminatie en gelijke kansen in beleid bij de verschillende beleidsdirecties en via hen bij veldpartijen. Bijvoorbeeld cultuursensitieve ouderenzorg, genderspecifieke zorg, tegengaan van gezondheidsverschillen, inclusie van vrouwen in geneesmiddelenonderzoek.	Combinatie	Doorlopend	N.v.t.
Reactie en opvolging advies NCDR aan gezondheidszorg	De NCDR heeft op 9 april jl. een adviesrapport uitgebracht aan VWS over discriminatie in de gezondheidszorg. Er zal vanuit VWS een beleidsreactie gegeven worden.	Beleid	Q4 2026	N.v.t.
Nationale Strategie Vrouwengezondheid (2025-2030)	Voor vrouw sensitieve en -specifieke zorg wordt gewerkt aan een inhaalslag in behandelingen en geneesmiddelen. Hier is onder andere een ZonMw Kennisprogramma Vrouwspecifieke Gezondheid onderdeel van.	Beleid	2025-2030	31765, nr. 936
Diversiteitssensitief werken in de zorg	Binnen ZonMw lopen twee projecten over Diversiteitsensitief werken in de zorg: implementatie in de praktijk (2025-2027) en verankering in onderwijs en opleiding (2026-2028).	Beleid	2025-2028	36600-XVI-182

Ervaringsdeskundigenpanel	Voornemen om de inzet van ervaringsdeskundigenpanel bij beleidsvraagstukken te continueren.	Beleid	Doorlopend	N.v.t.
Discriminatie in het voetbal	Samen met JenV, OCW en SZW lopen programma's Ons Voetbal Is van Iedereen (OVIVI) en Onze Club Is Van Iedereen (OCIVI) met als doel racisme en discriminatie in het voetbal te bestrijden.	Beleid	Tot eind 2026	30234-442
Koloniaal en slavernijverleden				
Trans-Atlantisch slavernijverleden i.r.t. gezondheidseffecten	Het ministerie van VWS zet zich in om de doorwerking van het slavernijverleden in zorg en welzijn zichtbaar te maken en tegen te gaan.	Beleid	Nnb	36284, nr. 39.
Denktank gezondheidsherstel nazaten Trans-Atlantische slavernij	Een Denktank zal concrete adviezen leveren aan VWS om gezondheidsherstel van nazaten van de trans-Atlantische slavernij te bevorderen.	Beleid	2026-2028	N.v.t.

SZW

De preventie van discriminatie naar herkomst, religie en huidskleur, en arbeidsmarktdiscriminatie.

Traject	**Toelichting**	**Type**	**Looptijd**	**Relevant kamerstuknr.**
Arbeidsmarktdiscriminatie				
Offensief gelijke kansen	Tegengaan arbeidsmarktdiscriminatie via: 1) het ondersteunen en faciliteren van werkgevers bij het creëren van gelijke kansen; 2) het in positie brengen van werknemers, zodat zij zich bewust zijn van hun rechten en er effectief opvolging wordt gegeven, daar waar discriminatie voorkomt en 3) het monitoren van het zich voordoen van arbeidsmarktdiscriminatie.	Beleid	2025-2028	29 544, nr. 1272
Richtlijn loontransparantie	De implementatie van de Europese richtlijn over loontransparantie.	Wetgeving	Doorlopend	36 949
Aanvalsplan tegen zwangerschapsdiscriminatie	Opvolging van de motie van de Kamerleden Neijenhuis en Dijk voor een aanvalsplan tegen zwangerschapsdiscriminatie.	Beleid	Nnb	29544, nr. 1313

Werkagenda Voor een Inclusieve Arbeidsmarkt	De Werkagenda VIA richt zich op de ondersteuning van nieuwkomers zodat ze beter toegerust zijn voor de arbeidsmarkt en op gelijkwaardige kansen voor iedereen.	Beleid	2025-2028	32 824, nr. 454
Preventie van discriminatie naar herkomst, religie en huidskleur	De inzet bestaat uit generieke maatregelen en specifieke inzet op afzonderlijke vormen van discriminatie en racisme.	Combinatie		32 824, nr. 479
Generieke inzet				
Versterken lokale aanpak preventie discriminatie naar herkomst, religie en huidskleur	De lokale aanpak bestaat uit: (1) een leernetwerk voor gemeenten gericht op kennisuitwisseling en netwerkopbouw; (2) een pilot met lokale adviseurs die contact en samenwerking tussen gemeenten en lokale stakeholders faciliteert en gemeenten maatwerkondersteuning biedt; en (3) een decentrale uitkering waarmee deelnemende gemeenten interventies kunnen opzetten.	Beleid	(1) t/m december 2029; (2) t/m maart 2028; (3) wordt jaarlijks bezien aan de hand van vraag en beschikbaar budget.	(1) 32 824, nr. 479; (2) n.v.t.; (3) n.v.t.
Omstanderinterventies	In deelnemende gemeenten worden in de domeinen buurt en sport omstandertrainingen uitgerold. Inwoners worden getraind om racisme te herkennen en effectief in te grijpen wanneer zij hiervan getuige zijn. De inzet is gestart vanuit de aanpak van anti-zwart racisme, maar is inmiddels breder en generiek inzetbaar.	Beleid	Tot maart 2027	30 950, nr. 459
Verkenning sociale norm	Verkenning naar het versterken van de maatschappelijke sociale norm tegen racisme en discriminatie. De verkenning is gestart vanuit de inzet op de doorwerking van het slavernijverleden en is inmiddels breder inzetbaar binnen de generieke aanpak. Vervolg wordt voorbereid samen met BZK.	Beleid	Verkenning afgerond in zomer 2025; vervolg in voorbereiding	36 284, nr. 44
Online discriminatie	Project Social clean up: een project vóór en dóór jongeren om online haat, discriminatie en polarisatie tegen te gaan. Het doel is een positieve sociale norm te stellen tegenover negatieve en discriminerende	Beleid	2026	30 950, nr. 461 32 824, nr. 479

	berichten online. Onderdeel van de rijksbrede aanpak van online discriminatie onder coördinatie van EZK.			
Kennisplatform Inclusief Samenleven	Via het kennisplatform wordt doorlopend onderzoek gedaan naar wat werkt in de preventie van discriminatie naar herkomst, religie en huidskleur en wordt deze kennis verspreid onder relevante stakeholders.	Beleid	t/m december 2029	N.v.t.
<u>Specifieke inzet</u>				
Preventie van anti-zwartracisme/doorwerking slavernijverleden	Omvat inzet in het kader van het Programma Slavernijverleden (onder coördinatie van BZK), alsook het VN Decennium voor Mensen van Afrikaanse afkomst.		N.v.t.	30950, nr. 459 36284, nr. 44
Pilot Cijfers in Kleur	Ontwikkeling van een dashboard waarin ervaringsgegevens uit panels en kwalitatief onderzoek worden toegevoegd aan cijfers van het CBS en de European Social Survey over Afro-Nederlandse gemeenschappen, onder meer over de ervaren economische situatie en discriminatie.	Beleid	December 2025 tot december 2026	N.v.t.
Lokale intermediairs VN-Decennium	Deze opdracht richt zich op het realiseren van een duurzame relatie tussen lokale Afro-Nederlandse gemeenschappen en gemeenten, het stimuleren van empowerment en organisatiekracht en het versterken van een effectieve lokale aanpak van discriminatie en racisme die aansluit op actuele behoeften en vraagstukken uit de gemeenschappen.	Beleid	t/m december 2027	30 950, nr. 459
Leernetwerk gemeenten doorwerking slavernijverleden	Gemeenten worden ondersteund bij het opzetten van lokaal beleid, kennisuitwisseling en netwerkopbouw. Ongeveer 35 gemeenten nemen deel. Aan het leernetwerk is een decentrale uitkering voor deelnemende gemeenten gekoppeld; deze uitkering wordt per jaar bezien.	Beleid	Leernetwerk tot eind 2027; decentrale uitkering wordt jaarlijks bezien	36 284, nr. 44
Kennissynthese doorwerking trans-Atlantisch slavernijverleden	De kennissynthese brengt in kaart in welke domeinen en via welke historische mechanismen huidige vormen van racisme en discriminatie hun oorsprong vinden in	Beleid	December 2024 tot september 2026	36 284, nr. 44

	het trans-Atlantisch slavernijverleden. Het doel is meer kennis en bewustwording bij het brede publiek over de doorwerking van dit verleden in het heden.			
Preventie van moslimdiscriminatie				
Arbeidsmarktdiscriminatie moslima's	Handreiking en rondetafelgesprekken met werkgevers over arbeidsdiscriminatie van moslima's.	Beleid	2026	N.v.t.
Werkgroep aanpak moslimdiscriminatie	Brengt evidence-based interventies tegen moslimdiscriminatie in kaart en doet beleidsvoorstellen aan verschillende stakeholders. Onderdeel van deze werkgroep zijn onder andere Discriminatie.nl, VNG en het College voor de Rechten van de Mens.	Beleid	2026	30 950, nr. 505
Preventie van anti-Aziatisch racisme				
Kennissynthese Aziatisch koloniaal verleden	De kennissynthese brengt de doorwerking van het Aziatisch koloniaal verleden, inclusief contractarbeid, in hedendaagse anti-Aziatische discriminatie in kaart. Het doel is meer kennis en bewustwording bij het brede publiek over de doorwerking van dit verleden in het heden. Het rapport bevat tevens beleidsaanbevelingen.	Beleid	2026	32 824, nr. 479
Preventie van antiziganisme				
Nationaal Roma en Sinti Contactpunt	Het Nationaal Roma en Sinti Contactpunt is ondergebracht bij SZW. In dit kader vervult SZW een coördinerende rol met betrekking tot het verbeteren van de algehele maatschappelijke positie van Roma en Sinti in Nederland.	Coördinerend	n.v.t.	21 501-20, nr. 599
Jongerenplatform Roma en Sinti	Het opzetten van een platform voor en door jongeren uit de Roma- en Sinti-gemeenschappen, dat aansluit bij hun behoeften en bijdraagt aan een duurzame en constructieve relatie tussen jongeren uit de gemeenschappen en de Rijksoverheid.	Beleid	2026	N.v.t.

Verkenning uitdagingen in onderwijs en op arbeidsmarkt	Verkenning naar de uitdagingen voor Roma- en Sinti-meisjes en -vrouwen in het onderwijs en op de arbeidsmarkt.	Beleid	2026	32 824, nr. 433
Monitor Sociale Inclusie 2025	De zesde meting naar de woon- en leefomstandigheden van Sinti en Roma in Nederland.	Beleid	Jaarlijks	32 824, nr. 46
Preventie van antisemitisme	Omvat inzet in het kader van de Strategie Bestrijding Antisemitisme (SBA - onder coördinatie van JenV), alsook Ons Voetbal is van Iedereen (OVIVI – onder coördinatie van VWS).	Beleid		30 950, nr. 429
Triggerfactorenonderzoek antisemitisme	Het onderzoek actualiseert en verbreedt het onderzoek uit 2015 naar antisemitische vooroordelen, met als doel een actueel en representatief beeld te krijgen van de prevalentie van deze vooroordelen in de Nederlandse samenleving en de (trigger)factoren die van invloed zijn op het ontstaan en uiten ervan. De uitkomsten moeten bijdragen aan de ontwikkeling van aanvullende handelingsperspectieven voor de preventieve aanpak van antisemitisme.	Beleid	Mei 2027	N.v.t.
Spreekkorenproject	Aanpak van antisemitisme in het voetbal. Onderdeel van OVIVI en de SBA.	Beleid		30 950, nr. 429; 30 950, nr. 515
Interreligieuze dialoog	De pilot is in 2025 afgerond. Voor het vervolg wordt een bredere interreligieuze dialoog uitgewerkt. Hiertoe is een motie ingediend door het lid Bamenga; daarnaast betreft dit een toezegging uit het Coalitieakkoord.	Beleid	Vervolg in voorbereiding	30 950, nr. 490; 30 950, nr. 486

EZK

Aanpak van online discriminatie

Traject	**Toelichting**	**Type**	**Looptijd**	**Relevant kamerstuknr.**
Plan van aanpak online discriminatie	Het Plan van aanpak kent zes beleidslijnen: gecoördineerde aanpak online discriminatie, slachtoffers beter ondersteunen, vergroten	Beleid	Sinds 2025	30950, nr. 461

	van bewustwording, online discriminatie beter registreren, meer toezicht op en samenwerking met internetpartijen, vaker (en meer zichtbare) consequenties voor daders.			
Coördinatie	Het coördineren van de interdepartementale afstemming rondom online discriminatie.	Coördinatie	Doorlopend	30950, nr. 461
Sociale norm online discriminatie	Het organiseren van een landelijk gesprek over sociale normen rondom online discriminatie door middel van fysieke gesprekken en het platform praatmeemetdeoverheid.nl (VOXIT).	Beleid	2026-2027	30950, nr. 461
Subsidieregeling voor ondersteuning maatschappelijke organisaties	Het opzetten subsidieregeling voor ondersteuning maatschappelijke organisaties om online discriminatie tegen te gaan.	Regelgeving	In ontwikkeling 2027 e.v.	30950, nr. 461
Verwijdering van strafbare online discriminatie te automatiseren	Het onderzoeken van de mogelijkheden om verwijdering van strafbare online discriminatie te automatiseren (o.a. met AI-tools).	Beleid	In ontwikkeling 2027 e.v.	30950, nr. 461
Trainen decentrale overheden en maatschappelijke organisaties	Het trainen van decentrale overheden en maatschappelijke organisaties bij het herkennen en tegengaan van online discriminatie.	Beleid	2025-2026 (mogelijk verlenging)	30950, nr. 461
E-learning online discriminatie	Het opzetten van een e-learning over online discriminatie voor professionals van Discriminatie.nl, om slachtoffers beter te ondersteunen	Beleid	In ontwikkeling 2026/27	30950, nr. 461
Ontwikkeling handelingsperspectieven tegen *harmful but lawful* content voor trusted flaggers	Het ontwikkelen van meer handelingsperspectieven voor trusted flaggers tegen schadelijke maar legale content waarover meldingen binnenkomen. Dit geldt onder andere voor impliciet discriminerende en haatzaaiende uitingen.	Beleid	2026-2027	30950, nr. 461

VRO

Aanpak van woondiscriminatie, toegankelijk bouwen en woonwagenbeleid

Traject	Toelichting	Type	Looptijd	Relevant kamerstuknr.
Aanpak woondiscriminatie	De aanpak woondiscriminatie bestaat uit vier actielijnen: monitoring en onderzoek, voorlichting en bewustwording, afdwingbare regelgeving in de Wet goed verhuurderschap, en lokale en branchegerichte aanpak versterken:	Beleid	Jaarlijks	32847, nr. 1391
Landelijke monitor discriminatie bij woningverhuur	De minister van VRO laat jaarlijks een landelijke monitor naar woondiscriminatie uitvoeren. De resultaten van de vijfde landelijke monitor discriminatie bij woningverhuur worden in Q4 2026 gedeeld met de Tweede Kamer. De uitvoering van de zesde landelijke monitor discriminatie bij woningverhuur gaat per oktober 2026 van start en zal worden opgeleverd in 2027.	Beleid	Jaarlijks	
Bestuurlijk overleg woondiscriminatie	Er wordt jaarlijks een bestuurlijk overleg woondiscriminatie georganiseerd met de minister van VRO, de VNG en brancheverenigingen. In Q4 2026 staat er wederom een BO gepland, waarbij de resultaten van de vijfde landelijke monitor Discriminatie bij woningverhuur worden besproken en de gezamenlijke inzet opnieuw wordt bestendigd.	Beleid	Jaarlijks	
Communicatie	De minister van VRO besteedt jaarlijks, op verschillende wijzen, middels communicatie aandacht aan het thema Woondiscriminatie. Net als in 2025 wordt ook in 2026 een praktijkverhaal gedeeld van een branchevereniging en een aangesloten verhuurmakelaarskantoor over hun inzet in het tegengaan van woondiscriminatie. Daarnaast wordt er via sociale media en volkshuisvestingnederland.nl opnieuw aandacht besteedt aan de aanpak woondiscriminatie en de rechten van huurders en plichten van verhuurders.	Beleid	2026	
Evaluatie Wet goed verhuurderschap	De Wet goed verhuurderschap is in 2026 geëvalueerd. De resultaten zijn in september 2026 aangeboden aan de Kamer. De komende maanden zal de minister van VRO bezien op welke wijze zij invulling zal geven aan de conclusies en aanbevelingen in het rapport.	Wetgeving	2026, 2027	27926, nr. 430
Woonwagenbeleid				

Wet versterking regie op volkshuisvesting	In de Wet versterking regie op de volkshuisvesting staat een verplichting opgenomen voor medeoverheden de behoefte voor alle aandachtsgroepen, waaronder woonwagenbewoners, in beeld te brengen en aan te geven hoe hierin wordt voorzien.	Wetgeving	Sinds 1 juli 2026	Staatsblad 2026, 155
Financiering gemeenten t.b.v. standplaatsen	Om de plannen voor nieuwe standplaatsen te realiseren, ondersteunt het Rijk gemeenten met financiering. Per standplaats is sinds 2026 een bijdrage van € 7.000 beschikbaar vanuit de Realisatiestimulans.	Beleid	Sinds 2026	n.v.t.
Herhaalmeting Woonwagenstandplaatsen	In april 2026 is de meest recente Herhaalmeting Woonwagenstandplaatsen gestuurd naar de Tweede Kamer. De meting geeft een overzicht van de veranderingen in het aantal standplaatsen en geeft inzicht in de ontwikkeling van het gemeentelijk beleid.	Beleid	Tweejaarlijks (volgende in 2028)	32847, nr. 1449
Bouwen				
Uitvoering werkagenda VN-verdrag Handicap	In de werkagenda uitvoering VN Verdrag Handicap zijn acht verschillende maatregelen opgenomen ten behoeve van toegankelijke woningen en een toegankelijke openbare ruimte.	Combinatie	2025-2030	24170, nr. 362
Lespakket toegankelijkheid van gebouwen	Om toekomstige bouwprofessionals te informeren over toegankelijk bouwen is er een lespakket ontwikkeld voor mbo-, hbo- en wo-opleidingen. Het lespakket is gebaseerd op de uitgangspunten van NEN 9120, de richtlijn voor toegankelijk bouwen.	Beleid	Sinds 2026	N.v.t.
Opvolging motie lid Westerveld m.b.t toegankelijkheid overheidsgebouwen	Met de motie Westerveld wordt de regering verzocht te regelen dat de overheid en overheidsdiensten bij tussentijds onderhoud, nieuw- of verbouw voldoen aan de Europese normen voor toegankelijkheid.	Beleid	Eind 2026	N.v.t.
Onderzoek toegankelijk ontwerpen en meerkosten	Samen met VWS is er een onderzoek gedaan naar de meerkosten en businesscase van zorggeschikte woningen. De vereisten voor deze woningen zijn deels gebaseerd op eisen uit de NEN 9120. Daarnaast is er onderzoek uitgevoerd naar hoe de eisen uit de NEN 9120 verwerkt kunnen worden.	Beleid	2026	N.v.t.

Financiën

Maatregelen Toeslagen en aanpak ervaren discriminatie bij banken

Traject	**Toelichting**	**Type**	**Looptijd**	**Relevant kamerstuknr.**
Toeslagen				
Gegevensverwerking	De Dienst Toeslagen ontvangt vanuit de Basisregistratie Personen van burgers met de Nederlandse nationaliteit geen gegevens meer over een eventuele tweede nationaliteit. Dit kan dus ook niet geregistreerd of verwerkt worden in de systemen.	Beleid	Doorlopend	31066, nr. 490
Fraudeaanpak	Er is nu een mogelijkheid tot het matigen van de terugvordering, wordt de 'alles of niets' benadering niet meer gebruikt, geldt er een zienswijze procedure en is het label 'O/GS' niet meer gebruikt. Ook kent de huidige wetgeving rondom de uitvraag van gegevens extra waarborgen. Tevens wordt er door de Dienst Toeslagen geen gebruik meer gemaakt van risicoprofielen op basis van persoonskenmerken	Beleid	Doorlopend	N.v.t.
Adviescommissie Analytics	De instelling van de onafhankelijke en externe Adviescommissie Analytics draagt bij aan het ethisch verantwoord omgaan met algoritmen en het op orde brengen van de bedrijfsprocessen. De aanbevelingen van de adviescommissie zijn onder meer meegenomen in onze 'Visie op Algoritmische Systemen.'	Beleid	Doorlopend	31066, nr. 1449
Impact Assessment voor Mensenrechten inzet algoritmes	Het Impact Assessment voor Mensenrechten bij de inzet van Algoritmes is toegepast ten behoeve van verschillende processen, zoals het risicomodel 'Indicatie Gericht Behandelen voor de Huurtoeslag'. De Dienst Toeslagen is daarnaast voornemens om IAMA's op brede schaal toe te passen op de algoritmes die gebruikt en ontwikkeld worden.	Beleid	Doorlopend	31066, nr. 923
Handhavingsstrategie	De strategie is op verschillende punten uitgewerkt en geïmplementeerd. Het gaat onder andere om verbeteringen die zijn doorgevoerd ten aanzien van de gegevenslevering door de Kinderopvangorganisaties.	Combinatie	Doorlopend	31066, nr. 1372
Bewustwording vooroordelen	De bewustwording bij medewerkers van (onbewuste) vooroordelen wordt vergroot. Naast het aangepaste onboardingprogramma voor	Beleid	Doorlopend	31066, nr. 1030

	nieuwe medewerkers, is er voor het directieteam van de Dienst Toeslagen een lezing georganiseerd over vooroordelen en (indirecte) discriminatie. Ook is in samenwerking met het College voor de Rechten van de Mens de e-learning 'Vooroordelen Voorbij' ontwikkeld.			
Aanpak ervaren discriminatie bij banken	Banken zijn bezig met verbeteringen door te voeren om ervoor te zorgen dat discriminatie in de interactie tussen klant en bank niet plaatsvindt. De minister van Financiën informeert de Tweede Kamer periodiek over de stand van zaken van de concrete acties.	Beleid	Nnb	32013, nr. 310